

L'Omeda

Santa Eugènia de Berga

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sant Marc
Emplaçament Mas Omeda s/n. crta Sala-d'Heures i Sant Julià de Vilatorrada. 08507 Santa Eugènia de Berga.

Coordenades:

Latitud: 41.90966
Longitud: 2.30058
UTM Est (X): 441994
UTM Nord (Y): 4639982

Classificació

Número de fitxa 08246-110
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern
Segle XVII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 002AR00020
Autoria de la fitxa Anna M. Gómez Bach
Data de registre de la fitxa: ds., 22/04/2006 - 02:00

Descripció

Edifici de planta baixa primer pis, amb unes golfes sota coberta. La fàbrica és de murs de pedra irregular amb les cantoneres diferenciades. Té diversos cossos afegits al cos principal i, el del costat nord, té un parell

de contraforts. En el conjunt s'observen algunes finestres amb elements de pedra i motllures bisellades, possiblement d'alguna reforma del segle XVIII. Els afegits i reparacions es varen fer fins ben entrat el segle XX. Façana principal a migdia. Façana porxada: dos arcs rebaixats a planta baixa i primera planta, pilar de maó massís a la planta sota teulada. Sembla, a partir de la poca informació coneguda de la casa, que darrera els porxos hi ha la façana original de l'edifici. Porta tapiada al mur est; finestres de diverses tipologies i moltes reparacions amb maó massís. El camí d'accés ha afectat extraordinàriament el sòl del costat est del mas, fins al punt que es va haver de reforçar la base de la cantonada sud-est de l'edifici.

Història

Masia documentada al segle XIV, en un document del 1368, com un mas remença de Roger de Vilademany de la parròquia de Santa Maria de Vilalleons. La seva característica principal era la situació jurídica a la que es trobava subjecte, el remença com a home propi i afocat d'un senyor. Aquest tindrà el domini directe sobre d'immoble amb què es relaciona el remença, estant subjecte a tot tipus de drets senyorials i mals usos. Aquesta figura ha de retre als seus senyors homenatge i fidelitat normalment són demandes que es realitzen quan la propietat es transmet o quan una persona entra al mas amb motiu del seu casament amb una altra de condició servil. També trobem indicis de servitud quan una persona, pe abandonar el mas, ha de pagar al seu senyor directe una quantitat. Aquest mas el trobarem present al llarg de tota l'època moderna i contemporània. La Guerra Civil (1936-1939) va repercutir, amb més o menys intensitat sobre tots els sectors de Santa Eugènia, on destaca la reconversió en camp d'aviació d'aquesta zona del pla del mas l'Omeda, on la gent de Santa Eugènia va participar en la seva construcció. Si bé se'ls pagava amb diners, una de la manca eren els àpats, la qual cosa feia que les dones anessin al camp d'aviació a portar queviures als homes.. Arran de les obres, el mas Olmeda, va patir greus desperfectes, donat que fou saquejat diverses vegades pels homes que hi van viure, mentre treballaven a la construcció del camp. També moltes indústries d'Osona van proporcionar munició als avions, ja fos a través de dipòsits de combustible o mitjançant tota mena de maquinària. El juny de 1937 l'Ajuntament de Santa Eugènia va cedir el Castell de Saladeures als components del cos d'aviació perquè servís com habitatge. Per aquest edifici sabem que hi varen passar destacades personalitats del bàndol republicà, com Juan Negrín, Manuel Azaña, Indalecio Prieto i Dolores Ibarruri. Sempre que algun d'aquests polítics arribava o sortia del camp de l'Omeda, dos avions els escortaven.

Bibliografia

GRACIA, E. (1989). Estructura agrària de la Plana de Vic al segle XIV. Fundació Salvador Vives i Casajuana. Barcelona: 46. PLADEVALL, A. (1997). Santa Eugènia de Berga. Història i vida d'un vell poble osonenc. Ajuntament de Santa Eugènia de Berga. Ed. Eumo. Vic.

